

Fotó: Mohácsi Klaudia

Közérdekű információk

Bicskei Járási Hivatal – ügyfélfogadás:

Bicske, Kossuth tér 14.
Minden hónap első hétfőjén, 13.00–16.00

Tessely Zoltán országgyűlési képviselő fogadóórája:

Bicske, Szent István út 1.
Páros héten: szerda, 16.00–18.00
Páratlan héten: csütörtök, 10.00–12.00

Önkormányzati Hivatal – ügyfélfogadás:

Tel.: 22/594-036
Hétfő: 8.00–16.00
Szerda: 8.00–16.00
Péntek: 8.00–12.00

Polgármesteri fogadóórák:

Tel.: 22/594-036
Hétfőn 8 órától,
előzetes időpontfoglalás alapján, amíg van érdeklődő.

Orvosi rendelő, Faluház:

Fő u. 137., tel.: 30/876-8145
Hétfő: 9.00–12.00,
kedd, szerda és csütörtök: 13.00–16.00
(szerdán 9 és 11 óra között tanácsadás),
péntek: 8.00–12.00

Gyógyszertár, Faluház:

Fő u. 137., tel.: 22/252-550
Az orvosi rendelő rendelési idejében tart nyitva.

Fogászat, Faluház:

Fő u. 137., tel.: 22/353-250 (dr. Hargitai László)
Szerdán 11 és 16 óra között (előjegyzés alapján)

Gyermekorvos, Tamássy–Margalit-kúria:

Fő u. 68., tel.: 20/395-5555 (dr. Varga László)
Kedd: bejelentkezés 12 és 15 óra között,
rendelés 13 és 15 óra között
Csütörtök: bejelentkezés 13 és 15 óra között,
rendelés 14 és 16 óra között

Orvosi ügyelet:

Az orvosi ügyeleket a bicskei központi ügyelet látja el.
Tel.: 22/311-104 és a 104-es központi hívószám
Hétköznap délután 4 órától másnap reggel 8-ig,
hétfőjét és ünnepnapokat megelőző utolsó munkanap
16 órától az azt követő első munkanap 8 óráig.

Védőnői szolgálat, Faluház:

Fő u. 137., tel.: 30/970-8517 (Makai Kinga védőnő)
Tanácsadás szerdánként 9 és 13 óra között
(előzetes bejelentkezés minden esetben szükséges)

Faluház:

Tel.: 22/594-368, Szarvas Józsefné: 70/450-8704

Posta:

Fő utca 73., tel.: 22/594-049
Hétfőtől péntekig 8-tól 16 óráig

Könyvtár:

Fő u. 68., tel.: 70/338 4814
Hétfőtől péntekig: 8.00–12.30, 13.30–16.00

Közzétett megbízott:

Fő u. 191., tel.: 20/526-8664 (Gáfor János)

Esély Gyermekjóléti Alapítvány:

Fő u. 68., tel.: 22/999-424, 70/450-8733

Felcsúti Hírlap

A Felcsúti Önkormányzat hivatalos, ingyenes hírlevele, megjelenik havonta huszonnégy oldalon, **800 példányban**. Nyilvántartásba véve a Kulturális Örökségvédelmi Hivatal által 163/2233/3/2011. számon.

Felelős kiadó: dr. Sisa András jegyző

Kiadja: Felcsút Község Önkormányzata

Hirdetésfelvétel: penztar@felcsut.hu

Kéziratleadás: 20/336-2680; hirlap@felcsut.hu

Terjesztési észrevételek: muszak@felcsut.hu

Felcsúti Hírlap

2021. március
X. évf., 3. szám (103.)

„Csillagásznak készülök”

Találkozás Kiss Fruzsínával, a Vál-völgyi Fiatalokért Alapítvány ösztöndíjasával

Élet a Gulag után

A szovjet hadifogságba hurcolt
felcsúti Schneider József
története

„Az én hőszám autista”

Bepillantás a kis Bendegúz különleges világába

Egy életre kelt magyar lovag

Látogatás Tóth Tihamér kapitány szári birodalmában

Felcsúti Hírlap

Címlapfotó:
Döme László Balázs

3 Közlemény

A Kastély Óvoda és Bölcsőde beíratási rendje

4 Egymásért

Kedves Felcsúti Lányok, Asszonyok!
Tisztelt Szülők!

6 „Az én hősöm autista”

Bepillantás a kis Bendegúz különleges világába
Hatalmas öleléssel vár, s rögvést megtudom, ki is vagyok én neki, azt mondja: „pajti”. Elég egyetlen perc, s máris a barátjává fogad. Feltűnik a kitűzője. „Autista vagyok: más a világom – megérteni, segíteni, elfogadni” – ezek a szavak szerepelnek rajta. Bendegúz két éves volt, amikor autizmust állapítottak meg nála. A világ a feje tetejére fordult az anyukája számára, ám Ági ekkor még nem sejtette, hogy később mennyi csodát tartogat számára ez az új világ. Riportunk egy autizmussal élő gyermeket nevelő édesanya hétköznapi harcait és örömeit, illetve egy autizmussal élő kisgyermek kalandjait mutatja be, egy olyan páros küzdelmeit és győzelmeit, akik közül egyik sem kisebb hős, mint a másik.

8 „Csillagásznak készülök”

Találkozás Kiss Fruzsínával, a Vál-völgyi Fiatalokért Alapítvány ösztöndíjasával

10 Egy életre kelt magyar lovag

Látogatás Tóth Tihamér kapitány szári birodalmában

12 Poszter

Sáfrányok az arborétumban

14 Felhívás

A Felcsút SE története

15 Élet a Gulag után

A szovjet hadifogságba hurcolt felcsúti Schneider József története

A kommunizmus áldozatainak emléknapiján a Magyar Nemzeti Levéltár közzétette a Szovjetunióba elhurcoltak adatbázisát, amelynek feldolgozása példa nélküli a magyar levéltárügy történetében. A málenkij robotra kényszerítettekről tilos volt beszélni a diktatúra évtizedeiben, a hatalom mindent megtett annak érdekében, hogy az áldozatok nevét kitöröljék a nemzet, sőt, ha lehet, a hozzátartozók emlékezetéből is. Ám van, amit nem lehet örökre elhallgatni. Az adatbázis szerint Felcsútról közel ötven katona esett szovjet hadifogságba, az elhurcoltak egyike volt Schneider József, akinek a hozzátartozói még most is itt élnek közöttünk. Ők mesélik el nekünk Józsi bácsi megpróbáltatásokkal teli, mégis tanulságos és erőt adó történetét.

18 Kert

Tervezzük meg a saját kertünket! (1. rész)

19 Konyha

Vegán babgulyás pogácsával

20 Haragszó

Mindig szeretve vagyok...

A feltámadt Jézusban van az a remény, amely segített Boldog Batthyány-Strattmann Lászlónak kimondani ezeket a szavakat, amikor a fia meghalt: „Most térdeljünk le, és köszönjük meg a Jóistennek, hogy Ödönt húsz évre nekünk adta.” A feltámadt Jézusba vetett hit – a húsvéti hit – az Ő szeretetében mindig segíteni fog nekünk látni a legsötétebb éjszakán, hálásnak lenni mindenkör, és megbocsátó szívvel azt az utat járni, ami már itt a földön boldoggá tesz minket. „Számontartva”

22 Mozaik

8

10

15

A Kastély Óvoda és Bölcsőde beíratási rendje

Értesítem a település lakosságát, hogy a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXCV. törvény 83.§ (2) bekezdés b) pontja, valamint a 19/2021. (III.10.) EMMI határozata szerint az óvodai általános felvétel az önkormányzati fenntartású Kastély Óvoda és Bölcsőde óvodai intézményegységében

**2021. május 3. és május 8. között,
munkanapokon
8 és 17 óra között tart.**

Jelentkezéskor a szülő (gondviselő) gyermekével együtt érkezzen, és vigye magával:

- a saját és gyermeke lakóhelyét, illetve tartózkodási helyét tartalmazó igazolványt,
- a gyermek esetleges betegségeit igazoló dokumentumokat,
- az étkezési térítési díj csökkentésére jogosító körülményeket igazoló dokumentumokat,
- amennyiben a gyermeke halmozottan hátrányos helyzetű, vagy napközbeni ellátását biztosítani kell, úgy az ezt igazoló dokumentumokat (jegyzői határozat és a szülő vagy szülők nyilatkozata), valamint
- a szülő vagy szülők munkáltatói igazolását.

Óvodába a gyermeket a 3. életév betöltése után lehet felvenni.

Felvehető, aki a harmadik életévét a felvételtől számított fél éven belül betölti, feltéve, hogy minden, a településen lakóhellyel, ennek hiányában tartózkodási hellyel rendelkező hároméves és annál idősebb gyermek óvodai felvételi kérelme teljesíthető.

Az Óvodába a fenti időszakban elektronikus úton is be lehet iratkozni a 2021/2022-es nevelési évre. Ebben az esetben a beiratkozáshoz szükséges iratok bemutatására az első óvodai nevelési napon kerül sor.

Az Óvoda e-mail címe: **felcsutovi@gmail.com**.

Az óvodai dokumentumokat az Óvoda honlapján találhatják: **www.kastelyovi.hu**.

**Az óvodai beiratkozás nem jelenti egyúttal az óvodába történő felvételt is.
(Természetesen az Óvoda mindent megtesz annak érdekében, hogy minden gyermek részére helyet biztosítson az óvodai férőhelyek maximális kihasználásával.)**

A gyermekek felvételéről a beiratkozást követő 15 napon belül hoz döntést az intézmény vezetője. A felvételi kérelem elutasítása esetén az értesítés kézhezvételét követő 15 napos határidőn belül a szülők a Felcsúti Közös Önkormányzati Hivatal jegyzőjének címzett, de az érintett intézménynek (óvodának) átadott érdeksérelemre hivatkozó kérelmet nyújthatnak be.

Dr. Sisa András s.k.
a Felcsúti Közös Önkormányzati Hivatal
jegyzője

Kedves Felcsúti Lányok, Asszonyok!

Fotó: Döme László Balázs

Mint az sokatok előtt már jól ismert, 2012 óta lehetőség van arra, hogy méhnyakszűrésre látogassatok hozzám. Az ÁNTSZ évente többször válogatja ki azokat a 25 és 65 év közötti nőket, akik két évnél régebben vettek részt méhnyakszűrésen, s meghívólevelet küld nekik. Bár az elmúlt két évben kicsit akadozott a levelek ki- küldése, 2020 decemberében újra megtörtént azon nők kiválogatása, akiknél időszertűvé vált a vizsgálat, s reményeink szerint ismét folyamatos lehet a szűrés.

Bizonyára magatok is jól tudjátok, hogy a méhnyakrák a nők körében sajnos még mindig a vezető halálokok közé tartozik, pedig manapság ez a betegség már kimondottan jól gyógyítható, ha idejében felfedezik. Ehhez elengedhetetlenül szükséges, hogy legalább kétfévente elmenjünk szűrővizsgálatra.

Sajnos napjainkban a COVID mindennapos téma a hírekben, hiszen ilyen méretű járvánnyal talán még nem is találkozott a világ, így óhatatlanul kevesebb figyelem fordul az egészségmegőrzésre. Ám most ismét lehetőség van igénybe venni a védőnői méhnyakszűrést. Biztonságos körülmények között, időpontra érkezhetek hozzám a tanácsadóba.

A vizsgálat adminisztrációval együtt maximum fél órát tesz ki. Nem kell felkeresnetek az egyébként is zsúfolt orvosi rendelőket, s a szűrést természetesen ingyenesen végezzük el.

Kérem, hogy mindazok, akik meghívólevelet kapnak, éljenek a lehetőséggel! Ne tetézzük a bajokat olyan betegséggel, amely megelőzhető. Telefonon jelentkezhetek be a szűrésre, a 06 30 970 8517-es számon várom a hívásokat. Mindenkinnek találom időpontot.

Makai Kinga védőnő

Tisztelt Szülők!

Napjainkban egyre nagyobb figyelem irányul az egészség megőrzésére és a betegségek megelőzésére. Anyagi forrásainak függvényében Önkormányzatunk is gondoskodik az egészségügyi és szociális ellátásokról, valamint a gyermek- és ifjúságvédelmi feladatokról, az egészséges életmódra nevelés közösségi feltételeinek elősegítéséről.

Felcsút Község Önkormányzata megvizsgálta jelenlegi egészségügyi programját, és a Képviselő-testület támogatása alapján hazánkban az elsők között döntött a meningococcus B fertőzés megelőző védőoltási program indításáról a helyi csecsemők egészségmegőrzése és betegségmegelőzése céljából.

Programunk célja a meningococcus B fertőzéshez kapcsolódó halálozások és maradandó károsodások megelőzése a helyi családokban, ennek eléréséhez Önkormányzatunk jelentős anyagi támogatást nyújt a védőoltások beszerzésére. Döntésünkben szerepet

játszott, hogy a védőoltás olyan anyagi terhet jelentene a legtöbb családnak (~90.000 Ft/fő a teljes oltási sorra az emlékeztető oltással), melyet sokan nem tudnak önerőből vállalni. Önkormányzatunk támogatásával Önök most dönthetnek arról, hogy gyermeküknek biztosítják a meningococcus B elleni védőoltás beadatását.

A program keretében a 2020. november 1-je után született, felcsúti lakóhellyel rendelkező csecsemők védőoltással történő ellátását támogatjuk. A programban részt vevő csecsemők oltásához szükséges vakcinák beszerzésének teljes költségét az Önkormányzat vállalja át.

A programban szereplő meningococcus B elleni oltás alapoltási sora 2 adagból áll. Az oltóanyag első és további adagjának/adagjainak beadásával kapcsolatban Makai Kinga védőnő ad tájékoztatást.

Felcsút Község Önkormányzata

Miért érdemes védőoltással védekezni a meningococcus B által okozott betegség ellen?

Fotó: pexels.com

A meningococcus baktérium előfordulása

Habár minden korosztály érintett lehet, a csecsemők rendelkeznek a legmagasabb rizikóval a meningococcus betegség szempontjából. A 2016/2017. évi szezon adatai alapján az összes meningococcus esetet figyelembe véve minden hatodik beteg belehalt a fertőzésbe. Az összes megbetegedés kétharmadát a B szerocsoport okozta, és a regisztrált nyolc haláleset közül hatot (75 %) szintén a B szerocsoport okozott.

Miért veszélyes a meningococcus okozta agyhártyagyulladás/szepszis?

A meningococcus fertőzés ritka, de rendkívül gyorsan kialakuló életveszélyes betegség, amely elsősorban a csecsemőket és a kisgyermeket veszélyeztet. A betegség az egyébként teljesen egészséges szervezetet is megtámadhatja. Veszélyessége abban is rejlik, hogy az agyhártyagyulladás megtévesztő: enyhe, vírusbetegségre jellemző tünetekkel kezdődhet, és nehezen diagnosztizálható.

A betegség lehetséges következményei

A meningococcus fertőzés nemcsak amiatt riasztó betegség, mert átlagosan minden tizedik fertőzött még a 21. században, professzionális orvosi ellátás igénybevétele sem éli túl, hanem amiatt is, mert a fertőzésen átesettek akár ötöde maradandó károsodást szenved. Ez azt jelenti, hogy ötödik egy túlélőnek sajnos olyan maradványtünetei lesznek, mint a halláskárosodás, az ujjak, végtag(ok) elvesztése, az epilepszia.

Megelőzési lehetőség védőoltással

A megelőzésre a megfelelően beadott védőoltás ajánlott. Magyarországon is elérhető a meningococcus B típusa ellen védelmet nyújtó védőoltás, a BEXSERO. A meningococcus elleni oltás ajánlott a csecsemők számára 2-3 hónapos kortól. Mivel a meningococcus B betegség valószínűsége a 6 hónapos kor előtti időszakban a legnagyobb, emiatt az oltási sort ajánlott minél előbb megkezdeni. A BEXSERO-t először 2013-ban az Európai Unióban engedélyezték, és ma már világszerte több mint 35 országban forgalmazzák.

A betegségről röviden

A meningococcus betegség (másnéven fertőző agyhártyagyulladás és/vagy szepszis) okozója a Neisseria meningitidis, azaz a meningococcus baktérium. Ez a cseppfertőzéssel terjedő ritka, de nagyon gyors lefolyású fertőző betegség a tünetek kezdetétől számítva 24-48 órán belül akár halált is okozhat. A diagnózis megállapítása nehéz, hiszen a kezdeti tünetek hasonlóak lehetnek egyéb, gyakran előforduló fertőzés tüneteinek. Megfelelő kezelés mellett is a betegek kb. 10 %-a meghal, 10-20 %-a maradandó károsodást szenved. Magát a meningococcus baktériumot általánosan a lakosság 10 %-a tünetmentesen hordozza, de korosztályonként ez az arány igen változó lehet.

„Az én hősöm autista”

Bepillantás a kis Bendegúz különleges világába

Hatalmas öleléssel vár, s rögvest megtudom, ki is vagyok én neki, azt mondja: „pajti”. Elég egyetlen perc, s máris a barátjává fogad. Fel-tűnik a kitűzője. „Autista vagyok: más a világom – megérteni, segíteni, elfogadni” – ezek a szavak szerepelnek rajta. Bendegúz kétéves volt, amikor autizmust állapítottak meg nála. A világ a feje tetejére fordult az anyukája számára, ám Ági ekkor még nem sejtette, hogy később mennyi csodát tartogat számára ez az új világ. Riportunk egy autizmussal élő gyermeket nevelő édesanya hétköznapi harcait és örömeit, illetve egy autizmussal élő kisgyermek kalandjait mutatja be, egy olyan páros küzdelmeit és győzelmeit, akik közül egyik sem kisebb hős, mint a másik.

Nagy Enikő
Fotó: Döme László Balázs

„A” – „Hogy hívnak? – Bendi! – Hol laksz? – Felcsút!” – mutatja be legújabb tudományát az öt és fél éves kislány, Bendegúz, s már suhan is tovább, hogy egy hatalmas ládával érkezzen vissza, s páratlan játéka- és gyűjteményének legkedvesebb darabjait megmutassa. Miközben a szuperverdákát szemléljük, kipakoljuk-bepakoljuk, édesanyjával, Simai-Hajdu Ágnessel beszélgetünk. „El sem tudom mondani, mennyire boldog vagyok, hogy beindult a beszéde, igaz, még eléggé kezdetleges, de szavakat, rövidke mondatokat tud már mondani – meséli az anyuka, aki családjával több mint négy éve él Felcsúton. – Nyíregyházáról települtünk Budapestre, onnan ide. Amikor megláttam ezt a házat és a környéket, azonnal beleszerettem, s azt mondtam: itt szeretnék élni. Bendi 15 hónapos volt, amikor ideköltöztünk. Egész addig minden rendben ment, normálisan fejlődött, ám azután elkezdtünk furcsaságokat tapasztalni. Észrevettük, hogy nem teremt kapcsolatot velünk, nem ragaszkodik, nem mosolyog, s nem néz oda, ahova mutatunk, amellet, hogy nem kezd el még csak gagyogni sem. Sokáig csak kiabált és sikított, s azt hiszem, ez volt a legnehezebb része az elmúlt éveknél. Hogy úgy menjünk el bárhova, hogy ne nézzenek ránk furcsán. A kitűző sokat segített. Azonnal feltűnt az embereknek, s már rögtön úgy álltak hozzá, hogy ha furcsa dolgokat csinál a gyerek, nem arról van szó, hogy neveletlen.”

A diagnózis: autizmus, spektrumzavar

Az első nagy felismerés Bendi kétéves kora körül érkezett. „Anyaként az ember reménykedik, hogy csak le van egy kicsit maradva a gyerek, majd felzárkózik a többiekhez, ám volt egy pont, amikor rá kellett döbennem, itt valami tényleg nincs rendben – árulja el Ági. – Egyik este azt játszotta, hogy bepakolta a dobozba az építőkockákat, méghozzá színek szerint, majd kiborította, s mindezt közel két órán át csinálta. Azt mondtam, ez nem normális, és neki álltam az internetet böngészni. Az volt életem leghosszabb éjszakája. Másnap elhívtam magunkhoz Kingát, a védőnőt, elmondtam, hogy szerintem valami nem stimmel, s amikor próbált kommunikálni Bendivel, ő is látta, hogy nem megy. Elkezdődtek a kivizsgálások. Kétéves volt, amikor megszületett a diagnózis: autizmus, spektrumzavar. Gondolom, nem kell mondanom, mit éreztem, amikor megtudtam, mi a baj. Igazából gyászfolyamat kezdődött el bennem: azt a gyermeket, akit elképzeltem magamnak, el kellett temetnem, a vele kapcsolatos álmait össze kellett törnöm, s meg kellett tanulnom elfogadni, hogy egy új úton indulunk el. A férjem nagy segítség volt abban, hogy a helyzetünket elfogadjam. Gyermekkorunk óta ismerjük egymást, több mint tíz éve alkotunk egy párt, s azóta tűzőn-vízen át. Segített a Facebook-oldalam is, »Az én hősöm autista«, ahol megoszthattam a gondolataimat, az érzéseimet, s felismerhettem, hogy nem vagyok egyedül, hogy van, aki megért engem.”

Kitörni a burokból

Amint megkapták a diagnózist, Ágiék meg is kezdték Bendi fejlesztését. „Rátaláltunk a tatabányai Logopédiai Óvodára, ahol foglalkoznak autizmussal élő gyermekekkel is, oda kezdtünk járni, mellette gyógyúszásra, TMST mozgásfejlesztő tornára vagy éppen Ayres-terápiára – mondja Ági. – Mindent megpróbáltunk, amit csak lehetett, s azt mondom: megérte. Rengeteget fejlődött az elmúlt időszakban, a legnagyobb öröm számunkra, hogy elkezdett kommunikálni, s kapcsolatot létesíteni másokkal. Korábban olyan volt, mintha egy zárt világban, egy burokból létezne, egyszerűen nem lehetett kicsalogatni vagy kiköszönteni onnan, így a fejlesztés első éve azzal telt, hogy elérjük azt, hogy észrevegye: emberek vannak körülötte. Néha mély levegőt kellett vennünk, kezdetben minden egyes nap próbára tett minket, minden nap megvívunk a csatáinkat, hol együtt, hol egymás ellen, de minden nap mi győztünk, s ez a lényeg. Ugyanez persze igaz még most is. Ahhoz, hogy a lehető legjobb jövőt biztosítsuk a gyermekünknek, nem állhatunk meg, nem adhatjuk fel, menni kell, és csinálni!”

„Nem szürkének születél”

Az autizmus esetében az agy veleszületett, genetikai okokra visszavezethető észlelési és információfeldolgozási zavaráról van szó. A gyengébb kommunikáció és csökkent társas kapcsolódás mellett társulhat hozzá fokozott figyelem, rendkívüli emlékezőképesség és intelligencia is. „Igazából nincs két egyforma autizmussal élő ember, mindegyikük sajátos személyiség, nem véletlen, hogy ez az állapot a filmeseket is rendre megihleti, ott van Forrest Gump vagy az Esőember története – mondja Ági. – Bendi a jól funkcionáló autizmussal élők közé tartozik. A számokat és a betűket már hároméves korában ismerte, az volt a mániája, hogy folyamatosan mondta az ábécét, s a tévéből pillanatok alatt megtanult néhány angol kifejezést is. Megtörtént, hogy szeretett volna megnézni egy mesét, de persze nem tudta elmondani, melyiket, hozta hát a betűt, s kirakta, hogy »wings«, vagyis a Szuper szárny című mesét szeretne megnézni. Rengeteget tanultam tőle és általa – folytatja Ági. – Egész más életünk van, amióta tudjuk, hogy Bendi autista. Fenekestül felfordult az életünk, de nem mondanám, hogy rossz irányba. Halára tanított engem. Megtanultam az apró dolgoknak örülni. Például négy évet vártam arra, hogy azt mondja, anya, még most is könnyek szöknek a szemembe, ha eszembe jut. Ő mindig autizmussal fog élni, ezt nem lehet kinőni, s bár jó esélyei vannak az önálló életre, mindig mellette kell majd lennem, mindig szüksége lesz rám. Talán egy dalszöveg mondja el legjobban a történetünket: »En ott leszek, mikor feladnád, amikor a fejedet lehajtanád. Én már nem hagylok el, mert az életem összenőtt veled teljesen. Nem szürkének születél, nem hagyom, hogy elvigyen a tél, nem szürkének születél, nem hagyom, nem hagyom ... «”

„Csillagásznak készülök”

Találkozás Kiss Fruzsina-val,
a Vál-völgyi Fiatalokért Alapítvány ösztöndíjasával

Alighogy véget érnek a tanórái, nekiáll áramkört építeni – az egyik kedvenc foglalatosságának hódol éppen Kiss Fruzsina. Az Endresz György Általános Iskola hatodikos tanulója szereti az efféle nem szokványos hobbiakat, de mellette szívesen rajzol és olvas, s a házimunkába is rendszeresen besegít odahaza. Hitvallása szerint a tanulás rendkívül fontos egy magafajta kislány életében, mivelhogy az határozza meg, milyen szakmát választhat majd felnőttként. Fruzsina nem akármilyen, csillagász szeretne lenni, egyszerűen elbűvöli az univerzum csodája. A Vál-völgyi Fiatalokért Alapítvány ösztöndíjasaként a támogatást is álma megvalósítására, a továbbtanulásra tartalékolja. Igazi kis csodabogár ő, akinek a hétköznapijaiban most lapunk olvasói is bepillanthatnak.

Nagy Enikő
Fotó: Döme László Balázs

„Még lettem tizenkét éves, egyre közelebb kerül hát a továbbtanulás kérdése, ami számomra nagyon fontos, mert csillagásznak készülök, és ahhoz sokat kell tanulni, a tanórákra való készülésem kívül ezzel foglalkozom jó részt – meséli teljes természetességgel és bizonyossággal Fruzsina, miközben legújabb áramkörének utolsó darabkáját rakja a helyére. – Az ösztöndíj is ezért fontos számomra, elsősorban a továbbtanulásra teszem félre. Ha lehet, akkor hozzá sem nyúlok, s inkább a zsebpénzemből veszem meg azt, amit szeretnék. Az a tervem, hogy a greenwichi csillagvizsgáló munkatársa legyek. A példaképem Elon Musk, tudom, ő nem csillagász, hanem mérnök, az ő nevéhez fűződik a SpaceX – anyákkal sokat nézzük ezt a csatornát, mindig nagyon izgulok a rakétakilövésnél, vajon sikerül-e, legutóbb sikerült, a visszatérés ugyan nem volt tökéletes, mert pár perc múlva felrobbant. Alig várom az újabb kilövést.”

Fruzsina hatodik osztályba jár, s mint mondja, kimondottan szeret tanulni, a kedvenc tárgya a matek, de az irodalmat és a nyelvtant is szereti. „Szerintem azért fontos, hogy jól tanuljak, mert ha okos és képzett felnőtt leszek, akkor többféle szakma közül választhatok majd, sokkal több lehetőségem lesz, ha viszont nem tanulok, meglehet, hogy olyan munkát kell végezni, amit nem annyira szeretek – hangzik az okfejtése. – Anyák sok példát mondanak nekem, hogy milyen szakmák léteznek, és látom én is a különbségeket. Anyukám sokat segít a tanulásban. Leginkább csekkol. Megcsináltad ezt? Kész van az? A PPT-t leadtad? Hogy állsz a kötelező olvasmánnyal? Amikor csak teheti, apukám is segít nekem. A szüleim elváltak, ezért oda-vissza utazgatok az öcsém-mel, Leventével, ez néha macerás, ugyanakkor mindig örülök, ha egyikükkel vagy másikkal lehetek. A szülőfalumat nagyon szeretem, ahogy nővők, egyre több embert ismerek meg. Ide születtem, ez az otthonom. Ha választanom kéne, hogy netán elköltözzünk-e máshova, biztosan nemet mondanék. Szeretem az iskolámat is, illetve az itteni közösséget – ezért is szeretem a különféle előadásokban való szereplést, sok érdekes felnőttel találkozhatok ilyenkor, és még potya ötöst is kaphatok.”

Szabadidejében Fruzsina gyakran játszik az öccsével, legtöbbször társasoznak, a Catan telepesei nevű játékkal játszanak, és Xbox-oznak. „Más stratégiai játékokat is kedvelek, ezek közé tartozik a Star Wars két játéka, az Armada és az X-Wing – mondja. – Nagyon szeretek olvasni, az olvasás egy másik világba kalauzol, szeretem a könyvek különleges világát, sokat lehet tanulni belőle. Olvasóversenyekre is szoktam jelentkezni, a mostani olvasmányom Az osztály vesztese, ami a mai fiatalokról szól, olyasmikről mesél, amik velünk is megtörténnek. Tanulságos. Szeretek kirándulni és rajzolni is, a nyáron két hetet töltöttem rajztáborban, pasztelekrétával készültek a rajzaim, ott ezt a technikát

tanultuk, de grafittal is szívesen rajzolok, sőt, többnyire ezt használok, hiszen mindig kéznél van, nem kell előkészülni speciális eszközökkel és anyagokkal. Igazából sok mindennel foglalkozom, de a legjobban áramköröket építeni szeretek. Karácsonyra is ilyen készletet kértem a Jézuskától. Meg is kaptam. Nagyon örültem neki, mert ebben már van motor vagy éppen hangszóró is. Szeretek vele kísérletezni – meséli Fruzsina, s rövest összetákol egy áramkört. – Korábban kartonpapírból készítettem csavarokkal és gemkapcsokkal, vezetékekkel és égőkkel. Egy ilyen bevittem a suliba a többieknek megmutatni. Tudom, nem túl lányos elfoglaltság, de nagyon érdekes a logikája. A programozást is tanulatom, így az áramköreimet tudom majd »irányítani«. Aki szeretné kipróbálni, annak ajánlok egy internetes programot, Digital Logic Sim a neve, ebben szoktam én is áramköröket tervezni.”

Az áramkörök megalkotásán túl Fruzsina a házimunkából is jócskán kiveszi a részét. „Néha van kedvem hozzá, néha nincs – árulja el. – Anya mindig azt mondja, hogy azért kell megtanulnom és csinálnom, mert egyszer én is felnőtt nő leszek, és majd háztartást vezetek, az öcsémnek pedig azért fontos, hogy egyszer rendes férj legyen belőle, aki segít otthon a feleségének, és ha gyerekként megtanuljuk, felnőttként természetes lesz. Minden szombaton együtt takarítunk. Amíg az egyikünk porszívózik, addig a másik például port töröl. Persze a saját szobánkban is mi tartunk rendet. Segédkezek a mosásban is, tudom kezelni a mosó- és a szárítógépet. Szeretek főzni is, ebben ugyancsak az öcsém van segítségemre. A konyha számomra »hazai pálya«.”

Egy életre kelt magyar lovag

Látogatás Tóth Tihamér kapitány szári birodalmában

Többéves hagyomány községünkben, hogy március 15-én díszes öltözetében egy igazi huszár vonul végig falunk Fő utcáján, kaptatva hű csatalován, hogy a gyerekekkel együtt idézze fel történelmünk egyik legszebb korszakát. Tihamér kapitány a szári Vértés Egyesület vezetője, aki hivatásaként kézművestáborokat és bemutatókat, élő történelemórákat, történelmi játszóházakat, fegyverzet- és harci bemutatókat tart, illetve nyergeket és lószerszámokat, történelmi viseletet és lovagi fegyverzetet, hagyományőrző felszereléseket készít. Motoros huligánból lett huszár, gyermekkori álmát váltva így valóra. Minthogy a járvány miatt huszárbőrbe bújva ebben az esztendőben nem látogathatott el községünkbe, mi kerestük fel őt szári birtokán, hogy mindenféle „katonadolgokról” kérdezzük.

*Nagy Enikő
Fotó: Döme László Balázs*

Motoros huligánból lett lovag

Szári műhelyében fogad bennünket Tóth Tihamér, a kapitány. Épp az utolsó simításokat végzi legújabb szabljáján, meg is mutatja büszkén az ívelt pengéjű török kori kardot, csodás műalkotását. Körülöttünk korhű fegyverek, szerszámok és viseletek, még hozzá a magyar történelem legkülönfélébb korszakaiból. „Napjaim legnagyobb része a műhelymunkával telik, hagyományőrző felszereléseket készítek, illetve az új lovat képzem, hétvégén pedig bemutatókat tartok, főállású hagyományőrzőként ebből élek, ez az én hivatásom – vallja Tihamér kapitány. – Már kiskoromban is lovag vagy huszár akartam lenni, esetleg csikós vagy betyár, ám a szüleim közölték: nem lehet, mert lovagok és huszárok már nincsenek. No hát akkor régész leszek! – mondtam, mire a szüleim úgy feleltek: az se lehet, mert ahhoz tanulni kellene... Nekibúsultam, és végül motoros huligán lett belőlem. Elkezdem choppereket szerelni, és bőrtáskákat készíteni, a bőrdíszművészen át jutottam el először az íjász-, aztán a lovagi felszerelésekhez. Volt egy idős nyergesmester, tőle tanultam a szíjjártóságot, de mivel már kölyökként is folyton barkácsoltam, gyerekjáték volt számomra, és idővel kiderült: mégiscsak lehet az ember lovag és huszár is!”

Az öt fiúgyermek és a Vértés Egyesület

Tihamér később megalapította a hagyományőrző Vértés Egyesületet, amelynek a története ugyancsak különleges. „Öt fiam van, voltaképp belőlük lett a hagyományőrző csapat, sokszor megtapasztaltam ugyanis, hogy ennyi fiúgyermeket csak laktanyarendszabályokkal lehet kordában tartani – árulja el nevetve. – Egyszerűen elkezdtem őket tanítani lovagolni, vívni, felszereléseket készíteni, s létrehoztuk az egyesületet. Megszerették a hagyományőrzést, a két legnagyobb pedig sebész nagypapjuk hivatását követve orvosi egyetemre jár. Úgy látom, hogy habár a magyar harcos nemzet, a mai világban kissé kiveszőben van a férfiakból a férfiaság, ezért azt szeretném, hogy az én fiaim férfias férfiak legyenek, mert egész más az élethez való hozzáállása annak, aki valamilyen szinten harcosná lett. Hitoktatóként és gyakorló katolikus keresztényként a küldetésemnek tekintem azt is, hogy a fiaimat hitre neveljem. S ugyanezen elvek mentén szervezem az egyesület életét is.”

A műhelymunka világa

Az egyesület bázisa a bicskei Szent László Általános Iskola, amely helyet ad az úgynevezett apródcapat vívőedzéseinek. „Csapatunk fő profilja a magyar középkor, amikor is a lovagok és a lovasíjászok egymás mellett harcoltak, és a felszerelésük alapdarabja volt az íj és a nyíl – meséli Tihamér. – Azok a gyerekek, akik járnak az edzésekre és a bemutatókra, szinte észrevétlenül nőnek bele a hagyományőrzésbe. Egy év után avatjuk őket apróddá, a szolgálatukért úgynevezett zsoldot kapnak, így a tavaszi mustra során beszerezhetik a ruházatuk első darabjait, s folyamatosan fejleszthetik a felszerelésüket, eljutva a teljes lovagi páncélzatig. Legtöbbször

középkori lovagi rendezvényekre látogatunk a gyerekekkel, de vannak török kori programok is, ahová általában a veterán harcosokkal megyünk, hiszen ahhoz nekik van meg a megfelelő felszerelésük.” Tihamér saját maga készíti a hagyományőrző felszereléseket, s egyedülálló módon nem csupán egyetlen szakmára specializálódott, jól bánt a bőrrel, a textillel, a fával, a fémmel is, s szinte bármely kor ruházatát és fegyverzetét a lószerszámokkal együtt képes elkészíteni, kezdve a középkortól, át a török koron, egészen a huszárok koráig. Miközben mesél, kilépünk a műhelyből, és máris a számos különlegességet rejtő fegyverraktárban találjuk magunkat.

Titkok a fegyverraktárból

„Itt látható a lovagi felszerelés, vagyis egy középkori magyar harcos teljes ruházata és fegyverzete, a vasból készült sisak, olykor láncscuklyával, a lópokrócból varrt fegyverkabát, a sodronying, a pikkelyes páncél, a csataköteny, a fából készült, bőrrel behúzott pajzs, az íj és a nyilak, a szablya és az egyenes lovagi kard, a lándzsa, a kopja, a buzogány, a csatabárd vagy épp a fokos – tart rögtönzött bemutatót Tihamér. – Egy nehézfégyverzetű lovag teljes felszerelése mintegy 35 kilogrammot tesz ki, korántsem egyszerű feladat hát viselni. Ám nehézfégyverzetűek csupán a tehetősebbek lehettek, ők szerezheték be a teljes fegyverzetet, s a kevésbé tehetősek inkább könnyűfégyverzetű lovasíjászok voltak. Ám együtt jelentettek garanciát a győzelemre, hiszen a lovasíjászok fellázították, a nehézlovakok pedig megtörték az ellenség hadrendjét, majd az átmeneti fegyverzetű lovasság befejezte a csatát. Ez volt a speciálisan magyar harcmodor, s a harcoslétbe voltaképp bele kellett születni.”

Huszárkalandok nyomdában

Mielőtt még visszatérnénk a műhelybe, hogy a huszárfelszerelés darabjait is megismerjük, tesszünk egy kis túrát a lovak karámjában: a 22 esztendőes Gyaur egy éves kora óta van gazdája mellett, s együtt több mint 15 éve tartanak bemutatókat. Ő a „mestere” nem csupán a kis Pasának, a póninak, de az új paripának, Ozájnak is, akiből Tihamér éppen jó csatolovát próbál nevelni, hogy Gyaurnhoz hasonlóan a társa lehessen a bemutatók során. Ki tudja, talán a következő felcsúti huszárbemutatóra Tihamér már Ozáj hátán érkezik majd! Idén először kerül elő a huszárfelszerelés a műhely padlásáról, megnézzük az egyes darabjait. Ott a kakastollal ékesített csákó, a bárányszőrrel kibélelt díszes mente, mely a pajzsot helyettesítette, az ugyancsak védelmi funkciót betöltő zsinór, a két egylovétű pisztoly, a karabély, a kovácsolt acél szablya és a tarsoly, amelyről a magyar huszár megismerszik. Na és persze ott vannak a lószerszámok, a kantár, a kötőfék, a fából készült nyereg, a díszes lótakaró, a sabrak, a kengyel vagy a szütyelő is. Ezeket a csodás kézműves alkotásokat látva az embernek egyszerre kedve támad felcsapni huszárnak vagy loagnak, s Tihamér elárulja: nem ördögtől való a gondolat, a Vértés Egyesület ugyanis örömmel fogad mindenkit, aki szeretne harcosnak állni. Na, ki szeretne csatlakozni?

Miért épp Vértés?

Henrik német-római császár 1051-ben hadjáratot indított Magyarország ellen. I. András magyar király ravasz hadicsellel a hódítók előtt haladva az egész vidéket kiürítette, s mindent fölégetett. Az ellenség sem a katonaság, sem a lovak számára nem talált élelmet. A császár futárt küldött a dunai hajóhadhoz, hogy sürgősen küldjenek élelmet seregének. A küldöncöt a magyarok elfogták, s egy német paraszttal a császár nevében azt az utasítást adták a hajóhadnak, térjen vissza a Németországba. A hajóhad vissza is vonult, Henrik császár így hiába várta a segítséget, ráadásul éhez a seregét a magyarok váratlan rajtaütésekkel abajgatták, így a császár kénytelen volt békéért könyörögni. A király bókezűen élelmet küldött neki, s a katonák örömeiben, hogy megmenekültek a halál torkából, futottak haza, elhajigálva vértjeiket, melyek szinte beborították a hegyoldalakat. A hegység neve ezért Vértés.

Sáfrányok az arborétumban

Mohácsi Klaudia fotója

Március 20-án beköszöntött a csillagászati tavasz. Ezen a napon a Nap az Egyenlítő magasságában halad át az égen, sugarai merőlegesen a föld forgástengelyére, éppen keleten kel, és nyugaton nyugszik, a nappalok és az éjszakák hossza az egész földgolyón egyenlő. Innen a neve: napéj-egyenlőség. Ettől kezdve napról napra távolodik a Nap az Egyenlítőtől a Ráktérítő felé, sugarai egyre nagyobb szöget zárnak be a földtengellyel, ezért az északi féltekén hosszabbodnak és melegednek a nappalok. A fény győz a sötétség felett, s a föld mély álmából ébred. Akárcsak egy jól megkomponált zeneműben: int a karmester, s egyre-másra bomlanak ki a hangok, hogy megszülessen a zene, az élet. Jó ilyenkor a természetben járni, s a föld éltető, teremtő energiáit testközelből látni, netán az Alcsúti Arborétumban a sáfrányok között egy kicsit megállni, s egyszerűen csak nézni a „vörös aranyat”, megnyugodva a tudatban: még ebben a zűrzavaros világban sincs olyan messze a nagy „Karmester”, az Isten. Ahogy Wass Albert mondja: „Ott leled mindég, a műhelyében. A vízcseppben, amit számodra alkotott. Csak nyisd ki a szemedet jól. Megtalálod a fűszálban, amikor éppen nő. A virágban, mikor a szirmait bontja. A pillangóban, ahogy szárnyra kél. Ott dolgozik. És ha elég tisztán és elég egyszerűen állasz meg előtte, levette minden magadra aggatott bohóc-cicomát, amit társadalompolitikának, tudománynak vagy előítéletnek nevezel: akkor talán reád is néz. Talán még reád is mosolyog. Mélységesmély, szelíd művész-szemével végigsimogat, és azt mondja: – Bizony látom, rossz bőrben vagy, fiam. Ideje volt, hogy visszatérj közénk.”

Nagy Enikő

A Felcsút SE históriája

„Ötödikes lehettem, amikor elkezdtem játszani az úttörőcsapatban. Csatár voltam, s a csapatunkat a fizika–matematika szakos tanár készítette fel a járási bajnokságra. Ő mondta mindig, bár nem is voltak ilyesféle álmaim: Jani, te kapus ne legyél soha! '62-ben azonban az úttörőbajnokságon a Bicske ellen valamiért be kellett állnom a kapuba. 1–1-re állt a meccs, s a játékvezető megítélt egy tizenegyest ellenünk. Megfogtam, újrarúgatta, megint megfogtam, megint újrarúgatta. Harmadszorra persze már bement. Aztán az Alcsút elleni előkészületi meccsen a felnőtt csapatnál sem volt épp kapus. Ki álljon be helyette? Ott az a Jani gyerek, beállhatna az – mondták a fiúk. 5–2-re nyertünk, s benn ragadtam a kapuban.”

Oláh Jani bá' meséli ezt az anekdotát pályafutásáról.

Önnek is vannak hasonló történetei? Netán a Felcsút SE valamely korszakából származó ereklyéi? Ha Ön is őriz olyan históriát, emléket, relikviát, amely hajdani sportegyesületünkhöz kötődik, kérjük, ossza meg velünk!

Egy nagyszabású kötet készül éppen, amely a régi idők felcsúti fociját hivatott bemutatni. Ön is ennek a kiadványnak lehet „társszerzője” emlékeivel.

Várjuk mindazok jelentkezését, akik szívesen mesélnének a Felcsút SE történetéről, amikor a szurkolók a labdarúgók gázsijaként maguk dobták össze a Bambira valót, s amikor a csapat még ponyvás IFA-val járt idegenbe játszani.

**Aki elmondaná történeteit, vagy megmutatná ereklyéit,
Oláh Jánost a 06 20 425 2417-es telefonszámon
vagy Szabó Pétert a 06 20 558 1110-s telefonszámon keresheti.
Köszönjük, hogy mesél nekünk!**

Élet a Gulag után

A szovjet hadifogságba hurcolt felcsúti Schneider József története

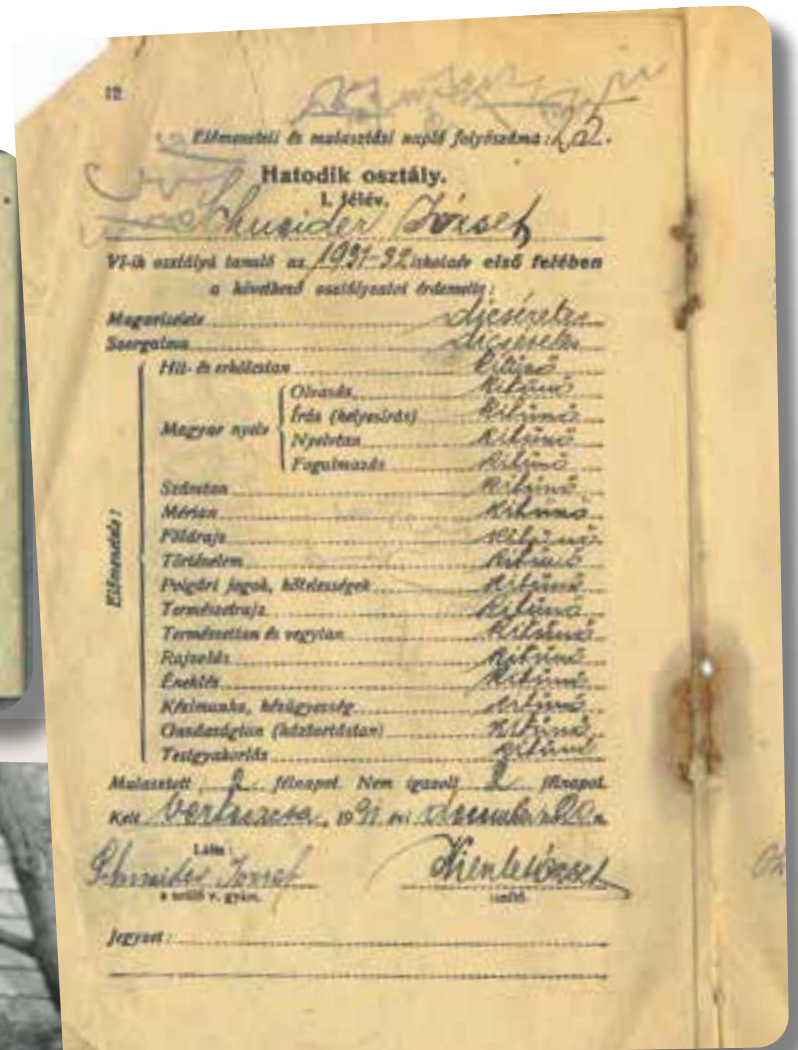
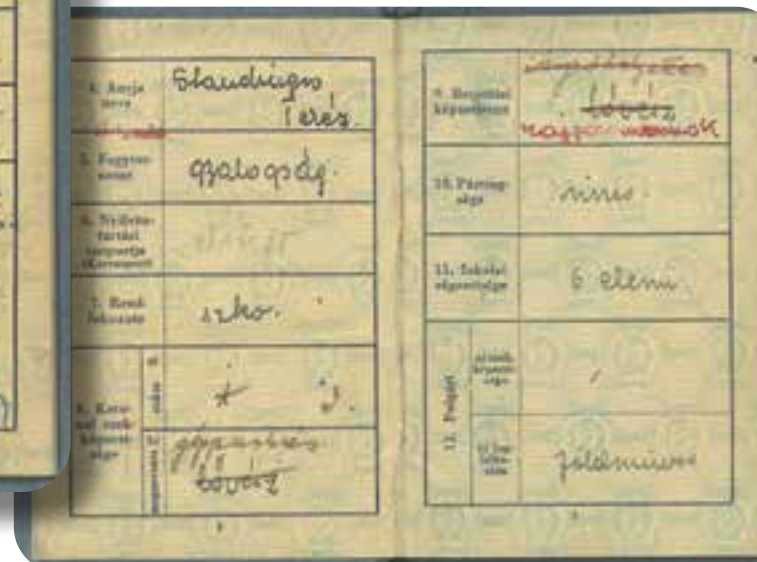
A kommunizmus áldozatainak emléknapján a Magyar Nemzeti Levéltár közzétette a Szovjetunióba elhurcoltak adatbázisát, amelynek feldolgozása példa nélküli a magyar levéltárügy történetében. A benne szereplő mintegy 682 ezer digitalizált kárton a második világháború idején a Vörös Hadsereg által foglyul ejtett és a Szovjetunióban fogolyként nyilvántartott magyarok legfontosabb személyes adatait tartalmazza – azokét a katonákét, akiknek a túlnyomó többsége ártatlanul került a Gulagra, s akik közül több százezen soha nem tértek vissza. A málenkij robotra kényszerítettekről tilos volt beszélni a diktatúra évtizedeiben, a hatalom mindent megtett annak érdekében, hogy az áldozatok nevét kitöröljék a nemzet, sőt, ha lehet, a hozzátartozók emlékezetéből is. Ám van, amit nem lehet örökre elhallgatni. Az adatbázis szerint Felcsútról közel ötven katona esett szovjet hadifogságba, az elhurcoltak egyike volt Schneider József, akinek a hozzátartozói még most is itt élnek közöttünk. Ők mesélik el nekünk Józsi bácsi megpróbáltatásokkal teli, mégis tanulságos és erőt adó történetét.

Nagy Enikő

Schneider József 1919. december 13-án született Felcsúton. Ősei svábok voltak, akiket még az 1700-as években telepítettek le a környéken. Édesanyja, Staudinger Teréz korán meghalt, a kis József akkor alig több mint két éves volt. Édesapja újra megnősült, így a fiút és egyéves húgát, Mariskát mostohaanya nevelte fel. József kimondottan jó tanuló volt, szeretett a matematikát, s szeretett volna továbbtanulni, a szülők azonban nem álltak mellette, így aztán földművesnek állt. Ám nem bánta ezt sem, szeretett a munkát. Amikor beköszöntött a második világháború, éppen hadköteles volt, így rá is a katonaság várt. „Gyakran mesélte, hogy megtörtént, hogy Velencétől Tatáig menetoszlopban gyalogoltak, hátukon a teljes menett felszereléssel, s aki kidőlt a sorból, az puhánynak számított – emlékszik vissza Józsi bácsi lánya, Feketéné Schneider Mária, aki kislánként hallgatta édesapja, valamint az első világháborúban, az isonzói csatában és

a második világháborúban egyaránt részt vett nagyapja hadibeszámolóit. – Az apukám azt is mesélte, hogy soha nem lőtt emberre, mert azt vallotta: »a másik is ugyanolyan ember, mint én, őt is hazavárják, mint engem«. Komolyabban soha nem sebesült meg, ám egyszer meglőtték a fronton, s a golyó a pufajkáján át a bőréig hatolt, de nem sértette meg. Az a kép is bennem él a háború embert próbáló időszakáról, amikor azt mesélte: mocsaras területen harcoltak, ám kitörni nem tudtak, két hétig vesztegeltek a sárban, még leülni se lehetett, s a fák törzsének dőlve pihentek.”

Az adatbázis tanúsága szerint Józsi bácsi 1944. december 15-én a Borsod-Abaúj-Zemplén megyei Pere községnél esett fogságba, s hogy voltaképp hová került, azt nem tudni, csupán annyit sejteni, valahová északra, mert beszámolóit szerint sokáig világos volt arrafelé. A 270. számú fogolytábor adott „otthont” az őrmesternek, aki éveken át tábori levelező-

lapokon tudatta hógylétét hozzátartozóival. „Esténként anyánk mindig azt mondta: »És most imádkozunk Józsi bácsiért, hogy hazajöhessen!« – mondja Józsi bácsi húgának két lánya, Erzsike és Marika. – Hazatérve nem sokat mesélt a hadifogságról, de biztosak vagyunk benne, hogy meghatározta az életét.” „Rengeteget kellett dolgoznia a fogságban, a társaival fazindelyeket készítettek, ám ő örömmel végezte a munkáját, mert hitte, hogy a munka tartást ad az embernek, nemesíti a testet és a lelket – mondja Józsi bácsi lánya. – Bár munka akadt bőven, enni alig volt mit. Abból a kevéske zsoldból, amit kapott, mindig ennielót vett, meggyőződése volt, hogy csak akkor élheti túl, ha mindent megesszik. Épp ezért ő soha nem cserélte el az ételt cigarettára, ahogyan mások tették, azok, akik aztán nem is tértek vissza. Mesélte, hogy nagyon szegények voltak az ott élő emberek. Sajnálta őket, főleg, amikor megtudta, hogy hazatérhet, mire a helyiek azt mondták: milyen jó neki, hogy elmehet, de nekik maradniuk kell...” Fogolykártyája szerint 1947. június 13-án távozott a táborból, felült a hazafelé tartó vonatra, ám útközben azon gondolkodott, leszálljon-e ideha-

za, vagy menjen tovább Németországba. Leszállt, s itt, Magyarországon kezdett új életet.

Alighogy megérkezett, megismerkedett egy lánnyal, Szarka Máriával, akit 1947 karácsonyán feleségül is vett. „Kezdetben szinte semmijük nem volt, vályogházban laktak, az ágyukat százszöggel szerelték össze, így indultak az életben – árulja el Józsi bácsi lánya. – Mikor a tanácsházán azt mondta, hogy itt szeretne boldogulni a faluban, azt a választ kapta, hogy: »Maga itt nem megy semmire!« Elérkezett a beszolgáltatás ideje, mindent elvettek, az állatokat, a földeket, csak egy kevéske maradt, azt próbálta művelni, s elment a hombárba zsákolni. Nehéz időket élt meg. Tetézte a bajt, hogy a testvérem, aki 1948-ban egészségesen született, agyhártyagyulladás következtében értelmi sérült lett. Az édesapám mindent megtett azért, hogy gyógymódot találjon neki, éppen ezért ment el a Szent Margit Kórházba beteghordónak, majd portásnak, s csaknem húsz évig dolgozott ott, mellette pedig idehaza a földeken, igavonó állatok híján a saját erejéből. Barátja, Flier Ferenc küldött aztán neki egy kis traktort az NSZK-ból. Olyannyira

szeretett traktorozni, és persze másoknak segíteni, hogy még a szomszédok földjét is felszántotta.” Józsi bácsiék 1956-ban kezdtek építkezni, s 1961-ben a sok viszontagság után vagy épp közepette nagy ajándékot kaptak a Jóisten-től: megszületett második gyermekük, a kis Marika, akinek az édesapja volt a mindene, s aki, amiben csak tudott, segített az apjának.

„Igazából mindenki nagyon szerette a papát, jó ember volt, olyasvalaki, aki minden helyzetben, még a nehézségek során is ember tudott maradni – mondja Mária. – Mindenkinek olyan édesapát kívánnak, mint amilyen ő volt. Annyira szerettem. El se tudom mondani, mennyire. Cso-dálom őt azért is, mert nem engedte, hogy megtörje az élet, még munka közben is füttyörészett. Itt vannak a szívemben a bölcsességei, egyszer azt mondta: »Tanulj, fiam, mert csak azt nem vehetik el tőled, ami a fejedben van!« Büszke vagyok arra, hogy ő volt az édesapám.” Schneider József 1999-ben halt meg, unokája születését 1991-ben tehát még megérte, ám arra tán maga sem gondolt volna, hogy Ildikó szeretett tantárgyát mesterfokon tanulja majd, s matematikusnak áll...

Tervezzük meg a saját kertünket! (1. rész)

A következő két hónapban Gazsó István kert- és tájépítésmérnök osztja meg tudását olvasóinkkal. A Kertészeti Áruka munkatársa több mint huszonöt éve készít környezetrendezési és kertészeti kiviteli terveket, s többször is elnyerte az év kertje pályázat dívját. A szakember abban lesz segítségünkre, miként alakíthatjuk ki a saját kertünket.

Gazsó István (Kertészeti Áruka)

Az első lépés a két legfontosabb eldöntendő kérdés megválaszolása:

1. Mi a kertünk használati célja?
2. Milyen mértékben szeretnénk használni a növényt mint a kertünk legfontosabb berendezési tárgyát, az élő természet részét és képviselőjét?

Nézzük meg az első kérdést közelebbről! Mit is jelent ez? Szeretnénk-e klasszikus elő- vagy oldalkertet? Hol alakíthatók ki a tartózkodásra alkalmas helyek? Hogyan tudjuk, akarjuk megoldani a bejáratok kialakítását, a gyalogos- és/vagy gépjárműforgalmat? A kert terepviszonyainak függvényében hogyan alakíthatók ki a használatra, pihenésre alkalmas felületek? Csak díszkertet vagy haszonkertet, netán ezek kombinációját szeretnénk megvalósítani? Milyen az ingatlan közvetlen környezete, hogyan alkalmazkodhatunk hozzá, hogyan fog alkalmazkodni a kertünkhöz?

A második kérdés voltaképp a telepítendő növény mennyiség elvi meghatározását jelenti. Van-e meglévő fa- és cserjeállomány? Milyen mértékben szeretnénk besűríteni vagy éppen „levegőse” hagyni a kertet? Milyen típusú növényeket szeretünk? Örökzöldeket? Virágzókat? Mediterrán jellegűeket? Tradicionális falusias növényeket? Modern? Minimalistát? Mennyire vagyunk kiszolgáltatva a természeti és környezeti viszonyoknak (a szélnek, az erózióknak, a talajvíznek, a pornak, a zajnak)?

Ha mindezeket tisztáztuk magunkban, akkor már érdemes elvi szinten hozzáfogni a „tervezéshez”!

Először is nézzük meg a telkünket a térképen, és barátkozzunk meg annak alakjával, elhelyezkedésével, tájolásával. Majd jelöljük ki az ingatlan bejáratait, a közlekedőutak nyomvonalát. Legyünk funkcionálisak, építsünk kényelmesen használható burkolatokat, de ne essünk túlzásba. Évi egy-két használati alkalomért ne építsünk felesleges parkolót, havi egy sétatért járdát. Ahol megoldható, használjunk környezetbarát burkolatokat (típegőket, műanyag gyeprácsot, gyeptűzést természetes követ). Ha a telkünkön jelentős a szintkülönbség, annak kezelése prioritást élvez. Ha lehetséges, rézsűkkel, ha nem, épített támfalakkal biztosíthatjuk, hogy minél több vízszintesközeli felület alakuljon ki. Készítsünk első térfelosztást. Jelöljük ki a kerti funkciók helyeit. Ehhez vegyük figyelembe elsősorban a saját telkünk formáját, a kert tájolását, a meglévő növényeket, a szomszédok élettereinek elhelyezését, a környezeti jellemzőket. Majd jelöljük ki a saját jövőbeni élettereinket – az épület bejáratait, teraszát és a kert kapcsolatát, továbbá a tervezett műtárgyak (medence, kerti pavilon, szaletli, grillező, tűzrakó, üvegház, kerti tó, csobogó, szerszámos, kerékpártároló, fatároló stb.) elhelyezhetőségét, tájolását is vegyük figyelembe, illetve fontos a kerti pihenőhelyek kijelölése, összekötése a házunk bejáratával, teraszával, az egyéb telepített műtárgyakkal. Tegyük fel a kérdést: ezen életterek kialakítása, a műtárgyak elhelyezése milyen tereprendezési igényeket támaszt a meglévő terephez képest? Ha bele kell nyúlani a meglévő terepbe, tervezzük meg a földmozgatást, a földtömegkezelést is. Ha akarjuk, jelöljük ki a kert belső határolásait, a haszonkertet, a gyümölcsöst, esetleg az állatoknak kialakítandó kertrészt. Ugyancsak lényeges az intimítást igénylő helyek védelme, optikai lehatárolása, hogy legyen zárt kerítés, beépíthetünk pergolákat, palánkokat. Gondoljuk át a kert felszíni vízelvezetését, az ereszfolyók háztól történő elvezetését. Ha a vizet a kertben kell kezelni, jelöljük ki a felszín alatti csapadékvíz-szikkasztók helyeit.

A következő hónapban pedig innen folytatjuk!

Kertész Róbert vegán Ironman rovata

Vegán babgulyás pogácsával

A hamisítatlan magyaros gulyásleves 2017 óta számít hungarikumnak, népszerűsége – mind a magyarok, mind a turisták körében – a XIX. század óta töretlen. Az Alföldről indult világhódító útjára, s az 1920-as évek után kezdett igazán ismert lenni. Eredetileg marhahúsból készítették, de szinte bármilyen húsból elkészíthető. Sőt! Még hús sem kell bele. E havi konyhaművésznők a hagyományos magyar különlegesség vegán változatát hozta el nekünk. S mi mással is tálalhatnánk, mint „hamuban sült” pogácsával.

A babgulyás hozzávalói és elkészítése:

1 ek. olívaolaj
1 nagy fej vöröshagyma
3 db nagyobb burgonya
4 db sárgarépa
3 db fehérrépa
1 db paradicsom
1 db tv-paprika
450 g fagyasztott fejteszt bab
fűszerek: só, bors, pirospaprika, füstölt pirospaprika, babérlevél

A hagymát az olívaolajon megdinszteljük, erre mehet rá az apró kockára vágott paprika és paradicsom, majd következnek a fűszerek és a zöldségek. Vízzel felöntjük, és a bab puhulásáig főzzük.

A pogácsa hozzávalói és elkészítése:

50 dkg liszt
30 dkg sós vízben főtt burgonya összetörve
1 dkg só
3,5 dl zabtej
2,5 dkg élesztő
15 dkg növényi vaj
2 kk. cukor

Névjegy Pócza Orsolya

„Fontosnak tartom, hogy merjünk változtatni a megszokásokon, hiszem ugyanis, hogy korántsem annyira genetikát, mint inkább életmódot öröklünk. Falun nevelkedett, túlsúlyos lányként öt éve váltottam vegán életmódra – főként etikai okokból. Az első másfél évben sikerült 27 kilogrammtól megszabadulnom, s ez az egészségi állapotomon rengeteget javított.”

A langyos cukros zabtejben felfuttatjuk az élesztőt, a többi hozzávalót összemérjük, s a felfuttatott élesztővel összegyúrjuk.

Meleg helyen elkezdjük keleszteni, majd 15 percenként hajtogatjuk – ezt négyszer tesszük meg. Majd az utolsó hajtás után 30 percet kel. Mintegy 3 cm vastagra nyújtjuk a tésztát, a tetejét megkenjük cukros vízzel, bevágjuk, szaggatjuk, megszórjuk egész köménnyel, durva sóval. 10 perc pihentetést követően mehet a 200 fokra sütőbe 25-30 percre.

A keresztény ember győzelemre hivatott Krisztusban. Ez a győzelem elválaszthatatlan a nehézségektől, sőt a szenvedéstől is, ugyanúgy, ahogy Krisztus feltámadása elválaszthatatlan a kereszttől.
(Szent II. János Pál pápa)

Mindig szeretve vagyok...

Burbela Gergely

A mi hitünk alapja a remény, hogy Jézus Krisztus feltámadt. A Feltámadt Úr megmutatja, hogy csak akkor van feltámadás, ha előtte van a kereszt. Benne találjuk az élet értelmét. Az örömmel és a szenvedésnek a mély értelmét. A szeretet utáni vágy, küzdelem, kitartás Jézusban megtalálja a teljességet. Kereszténynek lenni azt jelenti: követni a megfeszített és feltámadt Jézus Krisztust a mai világban, de nem egyedül, hanem közösségben.

Soha nem felesleges kinyújtani a kezünket más emberek felé, mivel azzal mindig jobb lesz a világ. Soha nem felesleges szeretni és megbocsátani, mivel maga Isten – aki emberré lett Jézus Krisztusban – megmutatta ennek mély értelmét.

A feltámadt Jézus megmutatja nekünk a megbocsátás győzelmét. A feltámadt Jézus a kereszt-halála után nem fordult el tőlünk, hanem megbocsátó szeretetével tovább keresi az embereket. Barsi Balázs atya azt írta: „Nem úgy tekintünk Jézus Krisztus feltámadására, mint egy múltbeli eseményre, hanem mint a bűnbocsánatban megnyilvánuló folytonos újjáteremtésre.” Elfogadni a megbocsátást: az mindig újrateremtés, új kezdés. Bízni Jézus Krisztus feltámadásában azt jelenti: bízni, hogy mindig szeretve vagyok, bármilyen bűnt is követtem el.

Jézus ezt mondta Tamásnak feltámadása után: „Boldogok, akik nem látnak, és mégis hisz-

nek” (Jn 20,2). Hitünk alapja az a meggyőződés, hogy bármi is ér minket, Isten szeret bennünket Jézusban. Velünk van. Az Ő szenvedése megmutatja ezt a közelséget. Ez a szeretet adja nekünk az igazi örömet, akkor is, amikor szenvedni kell érte.

A Fokoláre mozgalom által megjelent Az élet ígéje a 2020. áprilisi számában mesél egy történetet: Anna fiatal ausztrál lány, súlyos fogyatékkal született. Ő meséli: Serdülőkoromban azt kérdeztem, hogy miért is nem haltam meg rögtön, annyira nehéz volt elviselnem a fogyatékossgomat. A szüleim, akik élik az életigét, mindig ugyanazt választották: „Anna, Isten végtelenül szeret, és rendkívüli terve van veled.” A testi korlátaim kapcsán pedig segítettek, hogy ne állítsanak meg a nehézségek, hanem inkább „szeressem elsőként” a többiekkel, mint ahogy Isten szeret bennünket. Azt láttam, hogy nagyon sok helyzet megváltozott körülöttem, és az emberek is nyitottabbak lettek, és nem csak velem. Apukámtól kaptam egy személyes üzenetet, amelyet csak a halála után volt szabad fölbontanom. Egyetlen mondat állt benne: „Az én éjszakám nem ismer sötétséget.” Ez mindennapos tapasztalatom: amikor azt választom, hogy szeressem és szolgáljam, aki mellettem van, akkor már nincs sötétség, és megtapasztalom Isten irántam való szeretetét.

A feltámadt Jézusban van az a remény, amely segített Boldog Batthyány-Strattmann Lászlónak kimondani ezeket a szavakat, amikor a fia meghalt: „Most térdeljünk le, és köszönjük meg a Jóistennek, hogy Ödönt húsz évre nekünk adta.” A feltámadt Jézusba vetett hit – a húsvéti hit – az Ő szeretetében mindig segíteni fog nekünk látni a legsötétebb éjszakán, hálásnak lenni mindenkor, és megbocsátó szívvel azt az utat járni, ami már itt a földön boldoggá tesz minket.

Áldott húsvétot! Jézus feltámadt – valóban feltámadt!

„Számontartva”

Rózsa Dávid

Nem szeretjük azt érezni, hogy irányítanak bennünket. Rossz érzés ez, valami olyan, amit mindenáron le akarunk vetni magunkról. Szabadságra vágyunk. Ezért is lehet nehéz a fenti ígét olvasva beleképzelni magunkat a példázatba: hogy minket egy – a sztereotípiák szerint – könnyen irányítható állattal azonosítanak? Vezet bennünket valami? Minden porcikánk ellenkezik, amikor erre a kérdésre őszintén próbálunk válaszolni – de be kell látnunk, hogy igen. Bármennyire is nehéz belátni, valami mindenféleképp meghatározza a gondolkodásunkat, a cselekvésünket, azt, ahogyan az életünket élni próbáljuk. A fontos az, hogy lássuk: mi az, ami olyan szerepben van az életünkben, hogy vezet bennünket. A nevelésünk? Az elveink? Az érzéseink? A hozzánk közel állók vagy épp a befolyásosak véleménye?

Ebbe a tulajdonképpeni harcba szól bele Jézus, amikor azt mondja, hogy Ő az igazi pásztor. Figyelmeztet arra, hogy vannak olyan dolgok, amik ugyan igényt tartanak arra, hogy irányítsák az életünket, de áldás helyett csak pusztulást hoznak számunkra. Ráadásul nem az olyan dolgokat nevezi meg Jézus a fenti igeszakaszban, amelyekről

általában úgy gondolkodunk, mint amelyek rosszba viszik az emberi életet, hanem olyanokat is – például a kor politikai vagy épp vallási vezetői –, amelyek önmagukban nem feltétlenül rosszak, ám ha első és vezető helyre kerülnek az életünkben, vakvágányra vezethetnek.

Az evangélium nem csak azt mondja azonban el, hogy mi az, amit ne kövessünk, beszél arról is, hogy van egy igazi pásztor, akit követve valóban értelmet nyerhet nem csupán a földi, de az az utáni életünk is. Ahhoz pedig, hogy ezt a pásztor, ezt a vezető felismerjük, a tulajdonságait is leírja. Csupán egyet emelünk ki: azt, hogy Jézus az igazi, a valódi pásztor, akire rábízhatjuk az életünket – Ő számontartja az övéit. Ódzkodunk a számontartás szótól, szinte azonnal felruházunk valamilyen negatív jelentéstartalommal, ahogy meghalljuk. Eszünkbe juthat egy régi tanárunk, aki túlságosan is figyelte minden lépésünket. Vissza lehet emlékezni a kommunizmusra, amikor a számontartás élet vagy halál kérdését jelentette. Eszünkbe juthat a főnökünk, aki úgy tartja számon a munkásait, hogy alig várja az első ballépést, ami után ki-rúghatja őket. Épp az ilyen hamis pásztor, az

Bizony, bizony, mondom nektek: aki nem az ajtón megy be a juhok aklába, hanem másfelől hatol be, az tolvaj és rabló; de aki az ajtón megy be, az a juhok pásztora. Neki ajtót nyit az őr, és a juhok hallgatnak a hangjára, a maga juhait pedig nevükön szólítja és kivezeti. Amikor a maga juhait mind kivezeti, előttük jár, és a juhok követik, mert ismerik a hangját. Idegent pedig nem követnek, hanem elfutnak tőle, mert az idegenek hangját nem ismerik.
(Jn 10,1-5)

ilyen rabló és tolvaj mentalitások miatt ódzkodunk a kifejezéstől, ódzkodunk annak a tudatától, hogy számontartsanak bennünket.

Pedig ebben az értelemben ez nem negatív, sőt! Nem véletlenül használja a Biblia ezt a képet, ahogyan a pásztor számontartja a juhokat – kép ez a gondviselésről. Mert lehet jól csinálni. Jelenthet biztonságot a számontartás. Az, ha tudjuk, hogy valaki a nevünkön, személyesen ismer bennünket. Mert tudja, hogy mire van szükségünk, tudja, hogy mi az, amit elbírunk, és mi az, ahová az életünket vezetni akarja. Nem a főnök számontartása ez, aki a profitért a végkimerültségig hajszolja az övéit. Nem a besúgók általi számontartás, akik csak azt várják, hogy mikor hibázik az ember. Épp az ellenkezője. Olyan számontartás, olyan néven ismerés, amely tudja, hogy vétkezünk, tudja, hogy elbukunk, tudja azt is, hogy min, ám ennek ellenére igent mond ránk, és gondoskodik rólunk.

Ma pedig különösen is fontos lehet ez a tulajdonság, hiszen mikor minden összedől, és eddig biztosnak hitt dolgok inognak meg, úgy áldás az, ha van kiben bízunk. Ezért és így akar Jézus a mi életünk pásztora is lenni. Engedjük neki.

Tudta-e, hogy... hatvan évvel ezelőtt

a Faluházunk helyén a valamikori Sandl-kastélyból kialakított kultúrházban számtalan színelőadást rendeztek Csörgöl Lajos igazgató bácsi vezényletével. Többek között a Pillangó, a Hamupipóke vagy a Nem élhetek muzsikaszó nélkül című darabokat. Képünkön a Hamupipóke színműből a király konyhájában sürgő-forgó kukták, valamint a hoppmester látható. A képen látható szereplők: Németh János, Striczki Ferenc, Vincze József, Katzer József, Kemele János, Kemele Géza, Erdész Károly, Schneider János, Horváth Gábor, Groszeibl János.

Noll Zoltán

Isten éltesse!

Mészáros László polgármester március hónap legalább hetven esztendőit megélt születésnapjait is köszöntötte.

Bencze Andrásné a 87., **Piss Jánosné** a 79., **Gulyás Józsefné** a 71., **Czagler Zoltán** a 75., **Hoffmann Pál József** a 77., **Szilágyi Lászlóné** a 79., **Borsos János** a 71., **Pap Sándorné** a 80., **Kósa Elemérné** a 82. születésnapját ünnepelte.

Isten hozta!

Az elmúlt időszakban három kis jövevény érkezett közösségünkbe.

Wéber László Erik
– Wéber Bianka és Wéber László kislánya – február 14-én,

Som Áron Sándor
– Somné Vidinszki Erzsébet és Som Tamás kislánya – február 17-én,

Rajnai László – Csókás Annamária és Rajnai László kislánya – február 25-én született meg.

Csendes tisztelgés Így emlékeztünk a '48-as forradalom és szabadságharc hőseire

Noha a mostani helyzet nem tette lehetővé a közös ünnepelést, önkormányzatunk úgy vélte: március 15-e nem telhet el emlékezés, a hősök emléke előtti tisztelgés nélkül. Éppen ezért az ünnepen hatalmas kokárdák díszítették intézményeinket, a Faluházat, az önkormányzat és az óvoda épületét, de az emlékezés koszorúja is helyet kapott a kopjafáknál, továbbá – Törő Zsóka soraival – plakát hívta fel a figyelmet az évfordulóra: „Ébredj ember, ünnep van

ma / emlékezz a régi harcra / viseld büszkén a kokárdát / idézd fel az ősök álmát... / Nem kell ma már hősnek lenni / dolgoz annyi, jól dönteni / méltósággal ünnepelni / igaz, magyar ember lenni...” „Idén csendesen, egyszerűen ünnepeltük ezt a napot, a magyar történelem legszebb napját, a szabadság ünnepét – fogalmazott a község kulturális tanácsnoka, Flier Éva. – Győztes harcra, igazi hősökre emlékeztünk.”

Hirdetésméretek

1/10 fekvő:	90x50 mm
2/10 álló:	90x105 mm
2/10 fekvő:	184x50 mm
1/4 álló:	90x131 mm
1/4 fekvő:	184x63 mm
1/2 fekvő:	184x131 mm
1/2 álló:	90x 268 mm
1/1 tükör:	184x 268 mm
1/1 kifutó:	210x297mm + 5-5 mm kifutó

Vasúti biztosítóberendezés, távközlés és erősáram tervezése, kivitelezése

Hungaro Petrol Kft.

Üzemanyagok, kenőanyagok, autófelszerelések, kávé, üdítő széles választékával várja Önt **mindennap 5.30-tól 20.30-ig a felcsúti benzinkút!**
8086 Felcsút, Fő u. 220.
Tel.: 22-594-064

Műszaki kereskedés nyílt az Agro-Felcsút Kft.-nél

A környék legnagyobb raktárkészletével várjuk kedves vásárlóinkat!

Agro-Felcsút Kft.
Telefon: 06 20 284 9076
Cím: 8086 Felcsút, Fő u. 1.
E-mail: kozpont@agro-felcsut.hu

VÁL-VÖLGYE PÉKSÉG ÉS HENTESÜZLET

Kínálatunk:
• sertéshús • baromfi • húskészítmények
• pékáru • tejtermék • üdítő • szárazáru

Nyitvatartás:
H-P: 05.30-18.00
Szombat: 05.30-14.00
Vasárnap: Zárva

8087 Alcsútdoboz, Béke utca 1.
Tel.: 06-20/535-0503
facebook.com/valvolgyepeksseg

SZERETETTEL VÁRJUK KEDVES VÁSÁRLÓINKAT!

Friss tojást, roppanós almát és édes almalét egy helyről a termelőtől, Felcsút Szűnyogpusztán a tojóháznál.

PÁK-TO Kft.
Tel.: +36 22 701 966
www.jotojas.hu

Mészáros PUB ES PIZZERIA

Látogass el éttermünkbe vagy rendeld házhoz és élj a szolgáltatás adta előnyökkel.

Bankkártyával vagy SZÉP-kártyával

fizetned rendelésed?
Már nálunk is megteheted.

www.meszarospub.hu /MesarosPub Alcsútdoboz, Szabadság út 156.

PUSKÁS SPORT HOTEL AKADÉMIA

Konferenciák, rendezvények, lakodalmak kiváló helyszíne, a festői Alcsúti Arborétum mellett.

Keresse fel éttermünket is!
www.puskashotel.hu
info@puskashotel.hu
foglalas@puskashotel.hu
Telefon: 22-701-017

GONDOS TŰZÉP

Alcsútdoboz, Petőfi S. u. 7.

Nyitva tartás:
Hétfőtől péntekig 8.00–16.00
Szombaton 8.00–12.00

Rendelést telefonon is felveszünk!
Telefon: 22-252-106
20-972-7750